

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Zuzanna Rudzińska-Bluszcz

BK-VII.0520.91.2025
Warszawa, 24 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przedstawiam odpowiedź na interpelację nr 8195 Pana Posła Marka Matuszewskiego *w sprawie nierównego traktowania emerytów i rencistów w kwestii zajęć komorniczych niealimentacyjnych.*

Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z art. 833 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1568 z późn. zm.), dalej: k.p.c., świadczenia pieniężne przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym podlegają egzekucji w zakresie określonym w tych przepisach. Przytoczony przepis odsyła zatem do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1631 z późn. zm.), dalej: ustawa o emeryturach i rentach, a ściślej rzecz ujmując do art. 139-141 tej ustawy. Przedmiotowy akt prawny pozostaje we właściwości Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W konsekwencji, to właśnie ten resort jest właściwy merytorycznie w kwestii oceny zasadności różnicowania ochrony przed egzekucją należności innych niż alimentacyjne z emerytury, renty i minimalnego wynagrodzenia za pracę. Udzielenie odpowiedzi na pytania interpelacji nr 8195 pozostaje zatem w kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Niezależnie od powyższego, należy zauważyć, że w kierowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości wystąpieniach często podnoszony jest postulat zmian umożliwiających prowadzenie egzekucji sądowej należności innych niż alimentacyjne z minimalnego wynagrodzenia za pracę na analogicznych zasadach, jak obowiązujące w odniesieniu do

świadczeń emerytalnych i rentowych, tj. w wysokości 25% wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości zmiana kwoty wolnej od egzekucji wydaje się pożądana, i to nie tylko z punktu widzenia wierzycieli i zwiększenia efektywności egzekucji, lecz – co najważniejsze – również z perspektywy zasad równości i sprawiedliwości społecznej.

Pośrednio mogłaby również wpłynąć pozytywnie na interesy fiskalne państwa i całą gospodarkę. Należy mieć bowiem na względzie, że stały wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, które stanowi podstawę określenia wysokości kwoty wolnej od zajęcia podlegającej ochronie, z roku na rok utrudnia dochodzenie wierzytelności, prowadząc de facto do zakłócenia realizacji zrównoważonego poziomu ochrony dłużnika i wierzyciela – na niekorzyść tego ostatniego.

Również w sygnałach płynących z Krajowej Rady Komorniczej oraz środowisk wierzycieli, także zwraca się uwagę na ustawiczny spadek efektywności egzekucji z wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń powtarzających się. Wprowadzenie zmian może pozwolić na zapobieganie nadmiernemu zadłużaniu się dłużników. Dopuszczenie możliwości prowadzenia egzekucji z minimalnego wynagrodzenia za pracę spowoduje, że dłużnicy egzekwowani będą mogli w tych okolicznościach szybciej spłacić swoje zadłużenia i niejednokrotnie uniknąć wejścia w pętlę zadłużeń.

W związku z powyższym, w ocenie ministerstwa, ochronie przed egzekucją powinno podlegać 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę, a nie jak to ma miejsce obecnie – jego całość. Bez wątplenia byłoby to spójne z innymi istniejącymi regulacjami, takimi właśnie jak chociażby ta przewidziana w art. 140 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach (egzekucji nie podlega 75% kwoty emerytury lub renty).

Dodatkowo informuję, że z uwagi na fakt, że wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach Kodeksu pracy (art. 833 § 1 k.p.c.), pismem z 17 października 2024 r. Minister Sprawiedliwości zwrócił się do Pani Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o stanowisko odnośnie do zmiany przepisów Kodeksu pracy w zakresie kwoty wolnej od egzekucji z minimalnego wynagrodzenia za pracę. W odpowiedzi, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wskazała, że przepis art. 87¹ §

1 pkt 1 Kodeksu pracy ma charakter socjalny, pełni funkcję ochronną i jest instrumentem zabezpieczającym materialne interesy pracowników. Jest także wyrazem funkcji alimentarnej wynagrodzenia za pracę, które stanowi źródło utrzymania pracownika i jego rodziny. W ocenie Pani Ministry uzasadnione jest przyjęcie kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę jako kwoty wolnej od potrąceń przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne. Dodatkowo wskazano, że w najbliższym czasie resort nie planuje podejmowania prac nad zmianą Kodeksu pracy w zakresie kwoty wolnej od potrąceń (art. 87¹ § 1 pkt 1 Kodeksu pracy).

Z wyrazami szacunku

Zuzanna Rudzińska-Bluszcz
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/